

MAGDALENA JASINIAK

DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH W POLSCE W LATACH 1995–2010

Słowa kluczowe: rozwój przedsiębiorczości w Polsce, analiza ilościowa

Keywords: enterprise development in Poland, quantitative analysis

Klasyfikacja JEL: O12, O52

Każde przedsiębiorstwo realizuje swoją działalność w określonych warunkach zewnętrznych. „Działalność przedsiębiorstw w dobie globalizacji rynku i w warunkach prężnej gospodarki jest w równej – a może nawet w większej mierze – zdeterminowana tym, co dzieje się w jego ewoluującym otoczeniu, niż tym, co dzieje się w nim samym. Przedsiębiorstwo, które nie chce, nie potrafi lub z jakiś powodów nie może dostosować się do rynku i nowych wyzwań gospodarczych przestaje się rozwijać, z czasem traci zdolność zaspokajania potrzeb otoczenia i tym samym skazane jest na niepowodzenie”¹.

Podczas gdy przedsiębiorstwa zagraniczne aktywnie uczestniczą w tworzeniu rynków globalnych, przedsiębiorstwa krajowe w warunkach globalizacji gospodarki muszą reagować na zmiany dużo bardziej złożone niż te, z którymi musiałyby sobie radzić w otoczeniu narodowym. Pozycja zajmowana przez krajowych producentów jest również kształtowana przez zagranicznych producentów i usługodawców².

Celem niniejszego artykułu jest analiza porównawcza efektów działalności krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce w latach 1995–2010.

„Działalność przedsiębiorstw w gospodarce silnie zależna jest od wyników makroekonomicznych. Ich funkcjonowanie zależy m.in. od wielkości produktu krajowego brutto, kształtowania się jego komponentów czy poziomu bezrobocia. Wielkości te wpływają na decyzje

¹ R. Borowiecki: *Przedsiębiorstwo w obliczu wyzwań współczesnej gospodarki*, [w:] *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Uwarunkowania sprawnego działania w przedsiębiorstwie i regionie*, red. M. Woźniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011, s. 14.

² G. Stonehouse, J. Hamill, D. Campbell, T. Purdie: *Globalizacja. Strategia i zarządzanie*, Wydawnictwo Felberg SJA, Warszawa 2001, s. 1–2.

inwestycyjne przedsiębiorstw i siłę nabywczą ludności”³. Przedsiębiorstwa krajowe oraz filie przedsiębiorstw zagranicznych w Polsce działają na tym samym obszarze, pozostając pod podobnym wpływem zmiennych ekonomicznych, charakterystycznych dla danego kraju. Zarówno przedsiębiorstwa krajowe, jak i zagraniczne, podejmujące próbę dostosowania się do zmian zachodzących w otoczeniu, muszą reagować na zmiany szeregu różnorodnych czynników, które z jednej strony mogą stanowić szansę, a z drugiej zagrożenia dla danego przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa krajowe najczęściej wytwarzają swoje wyroby w pierwszej kolejności na rynek krajowy, stąd też zmienne charakterystyczne dla tego rynku oddziałują na nie najsilniej. Poszerzając działalność o nowe rynki zagraniczne poprzez przeznaczenie części sprzedaży na eksport lub utworzenie filii zagranicznej – stają się pod odpowiednio mniejszym lub większym wpływem otoczenia rynkowego kraju lokaty kapitału.

Filie przedsiębiorstw zagranicznych – jeśli wytwarzają swoje wyroby na rynek kraju goszczącego, są – analogicznie, jak przedsiębiorstwa krajowe, zmuszone do dostosowania swojej działalności do krajowych uwarunkowań. Jednak zdarza się, że filie przedsiębiorstw zagranicznych, utworzone w kraju goszczącym, 100% swojej produkcji przekazują na rynek kraju macierzystego bądź krajów trzecich. Wówczas kształtowanie się np. popytu rynkowego kraju goszczącego jest dla takiego przedsiębiorstwa praktycznie bez znaczenia, podczas gdy dla przedsiębiorstw krajowych jest to istotna zmienna, decydująca o kształcie działalności i osiągniętych efektach finansowych.

W konsekwencji, siła i zakres oddziaływania poszczególnych czynników warunkujących realizację działalności krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce mogą być różne, co znajduje swoje odzwierciedlenie w efektach działalności osiągniętych przez te przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa zagraniczne w Polsce – dane podstawowe

Zmiana polskiego systemu polityczno-gospodarczego w 1989 roku zapoczątkowała istotny wzrost zainteresowania inwestorów zagranicznych inwestowaniem w Polsce⁴. Do 1990 roku udział Polski w wartości napływu kapitału zagranicznego na świecie wynosił zaledwie 0,04%, tj. 89 mln USD, natomiast w 1991 roku, na skutek otwarcia polskiej gospodarki, wartość kapitału zagranicznego wynosiła już 291 mln USD, tj. o 227% więcej niż w roku poprzednim⁵. W kolejnych latach zainteresowanie zagranicznych inwestorów lokowaniem kapitału w Polsce jest nadal wysokie. Rekordowa wartość kapitału zagranicznego napłynęła do Polski w 2007 roku, tj. 23561 mln USD. Jednakże, do 2010 roku odnotowuje się spadek napływu kapitału zagranicznego do Polski, prawdopodobnie na skutek świato-

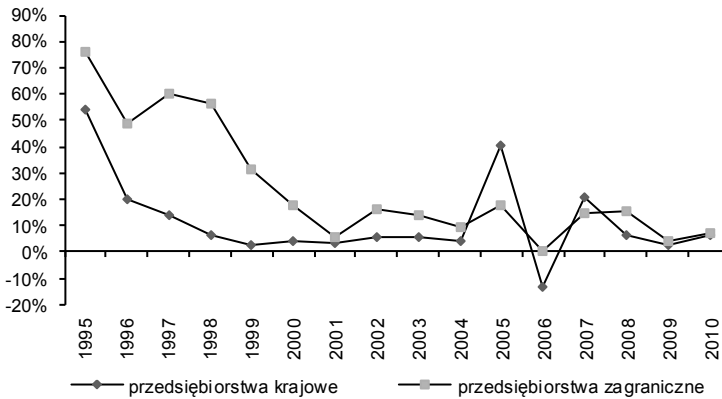
³ E. Taranowska: *Kondycja finansowa i uwarunkowania działania polskich przedsiębiorstw w dobie kryzysu*, KNME 2009, www.konferencja.edu.pl/?a=f161f10.

⁴ M. Kuzel: *Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w dyfuzji wiedzy i umiejętności na przykładzie gospodarki Polski*, TNOiK, Toruń 2007, s. 190–191.

⁵ UNCTAD, *World Investment Report 1992, Transnational Corporations as Engines of Growth*, New York and Geneva 1992, s. 311–316.

wego kryzysu gospodarczego. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak znaczący wzrost wartości kapitału zagranicznego w 2011 roku, tj. o 70,9% w stosunku do roku poprzedniego⁶.

Na rysunku 1 przedstawiono dynamikę zmian wartości kapitału całkowitego przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych w latach 1995–2010 w Polsce.

Rysunek 1. Dynamika zmian wartości kapitału całkowitego przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych w Polsce w latach 1995–2010

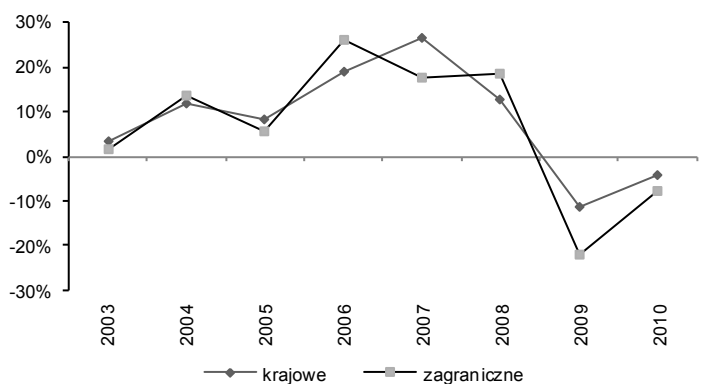
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Z powyższego rysunku wynika, że zmiany wartości kapitału całkowitego przedsiębiorstw krajowych miały nieco inny charakter w stosunku do zmian wielkości kapitału przedsiębiorstw zagranicznych w analizowanym okresie. W przypadku przedsiębiorstw krajowych, w latach 1995–1999 nastąpił dość znaczący spadek dynamiki zmian wartości kapitału całkowitego (z poziomu 53,8% w 1995 roku do 2,8% w roku 1999). Do momentu przystąpienia Polski do UE tempo zmian wartości kapitału utrzymuje się na względnie stałym poziomie (średni przyrost kapitału w latach 1999–2004 wyniósł zaledwie 4,3%). W 2005 roku wartość kapitału całkowitego przedsiębiorstw krajowych jest o 40,4% wyższa w stosunku do roku poprzedniego, natomiast w roku następnym odnotowuje się ujemny przyrost wartości kapitału (w stosunku do 2004 roku), tj. -13,7%. Natomiast po 2007 roku, w okresie kryzysu gospodarczego, ponownie odnotowuje się spadek tempa wzrostu wartości kapitału krajowych przedsiębiorstw, aczkolwiek nie jest on większy w stosunku do poprzednich lat. W przypadku przedsiębiorstw zagranicznych zmiany wartości kapitału całkowitego w analizowanym okresie mają bardziej skokowy charakter. Obniżenie się dynamiki zmian wartości kapitału całkowitego w latach 1995–2001 (z wyjątkiem roku 1997, gdzie odnotowuje się krótkookresowy wzrost tempa zmian kapitału całkowitego) wydaje

⁶ World Investment Report (series), UNCTAD, New York and Geneva.

się mieć bardziej gwałtowny charakter niż miało to miejsce w przypadku przedsiębiorstw krajowych. W kolejnych latach trudno wskazać, jaka była tendencja zmian wartości kapitału w przypadku zagranicznych przedsiębiorstw, ponieważ zmiany te miały dość skokowy charakter. Średnie tempo zmian po 2001 roku wynosiło 10,5% w stosunku do roku poprzedniego. Z danych przedstawionych na rysunku 1 wynika również, że zarówno w okresie przystąpienia Polski do UE, jak i początków kryzysu gospodarczego, zmiany wartości kapitału całkowitego krajowych przedsiębiorstw były bardziej znaczące niż w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych. Co więcej, w roku 2008 odnotowuje się wzrost wartości kapitału całkowitego w przedsiębiorstwach zagranicznych w stosunku do roku poprzedniego o 15,7%, podczas gdy w przedsiębiorstwach krajowych jest to zaledwie 6,4%. Zarówno w przedsiębiorstwach krajowych, jak i zagranicznych, przyrost kapitału w 2010 roku jest wyższy w stosunku do roku poprzedniego, jednak ze względu na brak danych statystycznych za kolejne lata trudno ocenić, jak długo taka tendencja może się utrzymać.

Na rysunku 2 przedstawiono dynamikę zmian wielkości nakładów ponoszonych na zakup nowych środków trwałych w krajowych i zagranicznych przedsiębiorstwach w Polsce w latach 2003–2010.

Rysunek 2 Dynamika zmian wielkości nakładów na zakup nowych środków trwałych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Działalność inwestycyjna przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych w latach 2003–2010, mierzona wielkością nakładów ponoszonych przez te przedsiębiorstwa na zakup nowych środków trwałych, charakteryzowała się podobną dynamiką zmian. Największy przyrost nakładów na zakup nowych środków trwałych w przedsiębiorstwach zagranicznych przypada na rok 2006 (tj. wzrost o 26,1% w stosunku do roku poprzedniego), natomiast w przypadku przedsiębiorstw krajowych na rok 2007 (tj. wzrost o 26,4% w stosunku do roku poprzedniego). W kolejnych latach zarówno przedsiębiorstwa krajowe, jak i zagraniczne ograniczyły działalność inwestycyjną, chociaż w przypadku przedsiębiorstw zagra-

nicznych jeszcze w latach 2007 i 2008 tempo zmian wartości nakładów ponoszonych na zakup nowych środków trwałych utrzymywało się na względnie stałym poziomie (tj. 17,4% w roku 2007 względem 2006 i 18,7% w roku 2008 względem 2007). W roku 2009 działalność inwestycyjna badanych przedsiębiorstw została wyraźnie ograniczona, szczególnie w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych, dla których wartość poniesionych nakładów na zakup nowych środków trwałych wyniosła -21,9% w stosunku do roku poprzedniego (dla przedsiębiorstw krajowych wartość tego wskaźnika wynosi -11,2% w tym samym okresie). Za korzystne zjawisko należy uznać zahamowanie gwałtownego spadku aktywności inwestycyjnej w roku 2010, gdzie wartość poniesionych nakładów nadal maleje, jednak w przypadku przedsiębiorstw krajowych o 4,2% nakładów w stosunku do roku poprzedzającego, a w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych wartość poniesionych nakładów jest o 8,0% niższa w stosunku do nakładów ponoszonych w roku 2009.

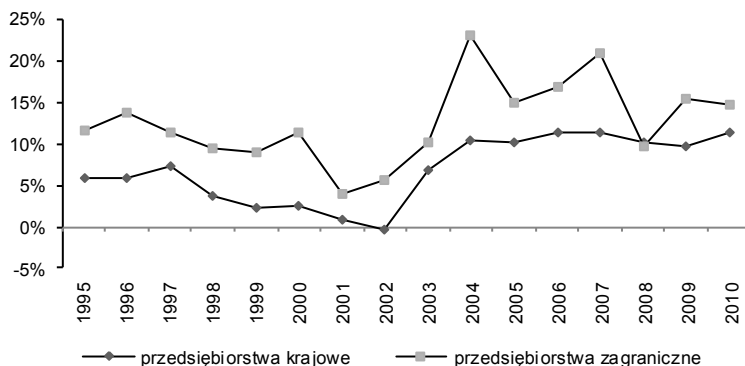
Z powyższej analizy wynika, że osłabienie kondycji gospodarki światowej w ostatnich latach, ma swoje odzwierciedlenie w działalności krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw, o czym mogą świadczyć m.in. gwałtowne zmiany wartości krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce w ostatnich latach (mierzone wartością kapitału całkowitego przedsiębiorstwa). Obserwuje się również ograniczenie działalności inwestycyjnej krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w ostatnich latach. Jednakże można zauważyć, że ograniczenie działalności inwestycyjnej w przypadku krajowych przedsiębiorstw po 2007 nastąpiło nieco później niż w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych i miało łagodniejszy charakter.

Warto zwrócić uwagę na zmiany dynamiki, zarówno zmian wartości kapitału całkowitego analizowanych przedsiębiorstw, jak i zmian wartości nakładów ponoszonych przez te przedsiębiorstwa na zakup nowych środków trwałych, które widoczne są po 2009 roku. „W końcu sierpnia 2009 r. okrzyknięto Polskę liderem Europy w zakresie walki z kryzysem. Pozostała bowiem jedynym krajem na Starym Kontynencie, który uzyskał w II kwartale 2009 r. wzrost PKB w porównaniu z rokiem ubiegłym (1,1 proc.)”⁷ – co mogło stanowić jedną z przyczyn pobudzenia działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw, a w konsekwencji wzrostu ich wartości w tym okresie.

Wybrane wskaźniki opisujące działalność krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce

W dalszej części artykułu przedstawiono wybrane wskaźniki opisujące efekty finansowej działalności krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce w analizowanym okresie. Analizie poddano wskaźniki rentowności kapitału własnego, zadłużenia kapitału własnego oraz płynności finansowej I stopnia.

⁷ W. Szymański: *Kiedy i co po kryzysie?*, [w:] *Przedsiębiorstwo a kryzys globalny*, red. R. Sobiecki, J.W. Pietrzwicz, SGH Warszawa 2010, s. 27.

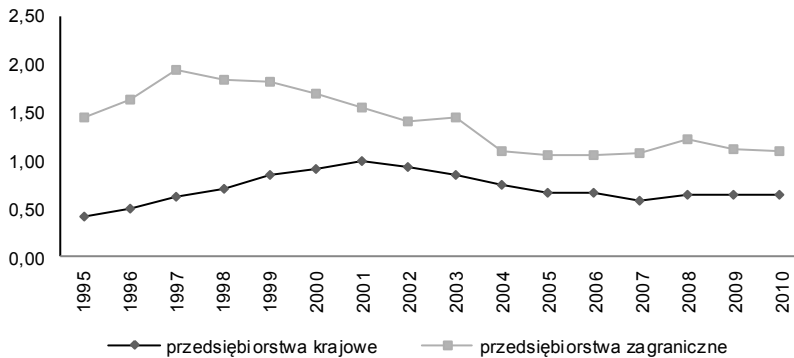
Rysunek 3 Rentowność kapitału własnego krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce w latach 1995–2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Jak wynika z powyższego rysunku, rentowność kapitału własnego osiągnięta przez zagraniczne przedsiębiorstwa kształtuje się na wyższym poziomie niż w przypadku przedsiębiorstw krajowych. Przeciętna wartość wskaźnika rentowności kapitału własnego w analizowanym okresie wynosi w przypadku przedsiębiorstw krajowych 6,9%, natomiast w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych blisko dwukrotnie więcej, tj. 12,6%. Poziom rentowności kapitału własnego przedsiębiorstw krajowych utrzymuje się na względnie stałym poziomie od momentu przystąpienia Polski do UE (tj. ok. 10%). W tym okresie poziom rentowności zagranicznych przedsiębiorstw utrzymuje się na co najmniej dwukrotnie wyższym poziomie. Co ciekawe, po 2007 roku, prawdopodobnie na skutek kryzysu gospodarczego, odnotowano spadek ROE przedsiębiorstw zagranicznych o 11,4 punktu procentowego, jednak wydaje się, że zjawisko to miało charakter krótkookresowy. W kolejnych latach wartość ROE dla przedsiębiorstw zagranicznych wykazuje tendencje rosnące.

W przypadku dynamiki zmian wartości rentowności kapitału własnego krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw, można zaobserwować, że w 2010 roku odnotowano wzrost dynamiki zmian wartości ROE przedsiębiorstw krajowych (z 9,7% w 2009 roku do 11,5% w roku 2010), natomiast w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych nastąpił nieznaczny spadek wartości indeksu dynamiki (tj. z 15,4% w 2009 roku do 14,7% w roku 2010). Przyczyną takiego zjawiska może być zaobserwowane ożywienie działalności inwestycyjnej badanych przedsiębiorstw, możliwe jednak, że w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych efekty tej działalności jeszcze nie znalazły odzwierciedlenia w rentowności kapitału własnego tych przedsiębiorstw.

Na kolejnym rysunku przedstawiono wartości wskaźnika zadłużenia kapitału własnego krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w analizowanym okresie.

Rysunek 4 Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego w krajowych i zagranicznych przedsiębiorstwach w Polsce w latach 1995–2010

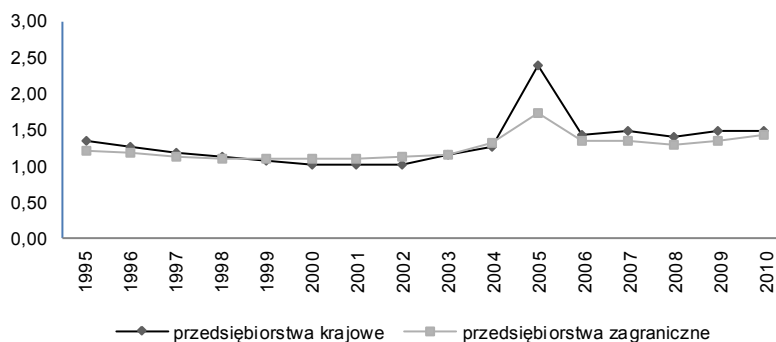
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Jak wynika z danych statystycznych GUS, relacja zobowiązań ogółem do kapitału własnego jest wyższa w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych niż przedsiębiorstw krajowych w całym analizowanym okresie. Średnia wartość tego wskaźnika w przypadku przedsiębiorstw krajowych wynosi 0,72, natomiast w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych 1,4. W literaturze przedmiotu powszechnie przyjmuje się wartości wskaźnika zadłużenia kapitału własnego z przedziału 1 a 3 za optymalne, zatem zarówno w krajowych, jak i zagranicznych przedsiębiorstwach poziom zadłużenia można uznać za bezpieczny. Warto jednak zwrócić uwagę, że przedsiębiorstwa krajowe w Polsce prowadzą bardziej asekuracyjną politykę zadłużenia, aniżeli przedsiębiorstwa zagraniczne, a zjawisko to ma długookresowy charakter. Potwierdzają się zatem wnioski z literatury przedmiotu, że przedsiębiorstwa krajowe wykazują niższą skłonność do pozyskiwania kapitału obcego na finansowanie działalności niż ma to miejsce w przypadku przedsiębiorstw zagranicznych, które w szerokim zakresie wykorzystują zewnętrzne źródła finansowania, zarówno na etapie powstania przedsiębiorstwa, jak i w już istniejącym przedsiębiorstwie (m.in.: fundusze tworzone przez spółkę-matkę, kredyty bankowe – przede wszystkim kraju macierzystego, ale również kraju goszczącego, jak i krajów trzecich)⁸. Można zatem przypuszczać, że przedsiębiorstwa krajowe w niedostateczny sposób wykorzystują efekt dźwigni finansowej, w przeciwieństwie do przedsiębiorstw zagranicznych. Poprzez efektywne wykorzystanie kapitału obcego przedsiębiorstwa zagraniczne zdolne są osiągnąć dodatkowe korzyści, wyrażone poprzez wzrost stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału własnego. Co więcej, poziom zadłużenia zagranicznych przedsiębiorstw w niektórych przypadkach może wręcz ograniczyć ich zdolność do bieżącego regulowania zobowiązań, tym niemniej pozwala na

⁸ J. Różański: *Przedsiębiorstwa zagraniczne w Polsce – rozwój, finansowanie, ocena*, PWN, Warszawa 2010, s. 168–169.

osiągnięcie relatywnie wysokich korzyści w stosunku do krajowych przedsiębiorstw utrzymujących niski poziom zobowiązań⁹.

Na rysunku 5 przedstawiono jak kształtowały się wartości wskaźnika płynności finansowej krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w latach 1995–2010 w Polsce. Biorąc pod uwagę, że poziom zadłużenia krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce utrzymuje się na optymalnym poziomie, można oczekiwać, że w przypadku obu grup przedsiębiorstw nie powinno wystąpić zagrożenie utraty ich płynności finansowej.

Rysunek 5 Wartości wskaźnika płynności finansowej I stopnia krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w latach 1995–2010 w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GUS.

Istotnie, wartości wskaźnika płynności finansowej krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw kształtują się na przeciętnym poziomie 1,3¹⁰. Interesujące jest jednak to, że pomimo większego poziomu zadłużenia zagranicznych przedsiębiorstw, ich płynność finansowa jest taka sama, jak przedsiębiorstw krajowych. Wskaźnik ten liczony jest jako relacja majątku obrotowego do krótkoterminowych zobowiązań. Jeśli poziom zadłużenia przedsiębiorstw zagranicznych jest większy niż przedsiębiorstw krajowych, a wartość wskaźnika płynności jest zbliżona, to prawdopodobnie przedsiębiorstwa zagraniczne przy wyższym poziomie zadłużenia utrzymują niższy poziom majątku obrotowego w relacji do przedsiębiorstw krajowych.

⁹ szerzej: M. Jasiniak: *The activity of foreign versus locally-owned companies: financial perspective*, „e-Finanse” 2011, vol. 7, nr 1, www.e-finanse.com/artykuly_eng/174.pdf.

¹⁰ W zależności od źródła i autora opracowania, za optymalną wartość wskaźnika uznaje się wartości z przedziału 1,5–2, jednak najczęściej za najbardziej niekorzystną sytuację uznaje się, gdy bieżąca płynność przedsiębiorstwa kształtuje się poniżej wartości 1 (w niektórych opracowaniach poniżej 1,2) lub powyżej 3 (w niektórych opracowaniach powyżej 2,5).

Ciekawym zjawiskiem jest również występowanie niemal takiej samej dynamiki zmian wartości wskaźnika płynności finansowej I stopnia badanych przedsiębiorstw, mimo że zmiany poziomu zadłużenia tych przedsiębiorstw w analizowanym okresie mają bardziej dynamiczny charakter. Prawdopodobnie dynamika zmian wartości wskaźnika bieżącej płynności została złagodzona przez odpowiednie wahania wartości majątku obrotowego tych przedsiębiorstw.

Podsumowanie

W latach 1995–2010 miały miejsce dwa bardzo istotne dla polskiej gospodarki zdarzenia, tj. przystąpienie w 2004 roku do Unii Europejskiej oraz datowany na 2007 rok kryzys finansowy, z którym zмага się gospodarka światowa. Zarówno w przypadku efektów działalności krajowych, jak i zagranicznych przedsiębiorstw, wpływ tych zdarzeń jest zauważalny.

Interesującym jest fakt, że w niektórych obszarach efekty działalności przedsiębiorstw krajowych wykazują bardzo zbliżone tendencje do efektów obserwowanych w przedsiębiorstwach zagranicznych w całym analizowanym okresie. Ma to miejsce szczególnie w przypadku płynności finansowej krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw oraz dynamiki zmian wartości nakładów ponoszonych na zakup nowych środków trwałych. W pozostałych analizowanych przypadkach, a zatem dynamiki zmian wartości kapitału całkowitego przedsiębiorstw, wskaźnika rentowności kapitału własnego oraz wskaźnika zadłużenia kapitału własnego, przedsiębiorstwa zagraniczne charakteryzują się wyższymi wartościami wspomnianych indeksów (w relacji do krajowych przedsiębiorstw) oraz bardziej dynamicznym charakterem zmian wartości analizowanych wskaźników w stosunku do krajowych przedsiębiorstw w badanym okresie.

Literatura

- Borowiecki R.: *Przedsiębiorstwo w obliczu wyzwań współczesnej gospodarki*, [w:] *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy. Uwarunkowania sprawnego działania w przedsiębiorstwie i regionie*, red. M. Woźniak, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011.
- Jasiniak M.: *The activity of foreign versus locally-owned companies: financial perspective*, “e-Finanse” 2011, vol. 7, nr 1, www.e-finanse.com/artykuly_eng/174.pdf.
- Kuzel M.: *Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w dyfuzji wiedzy i umiejętności na przykładzie gospodarki Polski*, TNOiK, Toruń 2007.
- Różański J.: *Przedsiębiorstwa zagraniczne w Polsce – rozwój, finansowanie, ocena*, PWN, Warszawa 2010.
- Stonehouse G, Hamill J., Campbell D, Purdie T.: *Globalizacja. Strategia i zarządzanie*, Wydawnictwo Felberg SJA, Warszawa 2001.
- Szymański W.: *Kiedy i co po kryzysie?*, [w:] *Przedsiębiorstwo a kryzys globalny*, red. R. Sobiecki, J.W. Pietrwick, SGH Warszawa 2010.

Taranowska E.: *Kondycja finansowa i uwarunkowania działania polskich przedsiębiorstw w dobie kryzysu*, KNME 2009, www.konferencja.edu.pl/?a=f161f10.

UNCTAD, *World Investment Report 1992, Transnational Corporations as Engines of Growth*, New York and Geneva 1992.

dr Magdalena Jasiniak
Uniwersytet Łódzki
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Zakład Finansów Korporacji

Streszczenie

Przedsiębiorstwa krajowe oraz przedsiębiorstwa zagraniczne działające na obszarze kraju goszczącego realizują swoją działalność w takich samych warunkach i pod wpływem takich samych czynników, składających się na otoczenie gospodarcze danego kraju. Jednak siła i zakres oddziaływania tych czynników mogą być różne, co ma swoje odzwierciedlenie w efektach działalności osiągniętych przez te przedsiębiorstwa. Celem artykułu jest analiza efektów działalności krajowych i zagranicznych przedsiębiorstw w Polsce w latach 1995–2010. Wyniki analizy wskazują, że w niektórych przypadkach efekty działalności krajowych przedsiębiorstw w analizowanym okresie mogą być bardzo zbliżone do efektów działalności osiągniętych przez przedsiębiorstwa zagraniczne.

FOREIGN AND DOMESTIC ENTERPRISES' ACTIVITY IN POLAND IN 1995–2010

Summary

Domestic companies and foreign enterprises operating in a host country conduct their activities in the same conditions and are influenced by the same economic environment factors. The strength and impact of these factors, however, might be different, which is reflected in these enterprises' results. The main aim of this article is an analysis of the results of domestic and foreign enterprises' activities in Poland between 1995 and 2010. The results of this analysis indicate that there were cases in which domestic companies' results were similar to these achieved by foreign enterprises in the analyzed period.